

ROK
ZASVÄTENÉHO
ŽIVOTA
2015

VIŠTUCKÉ LISTY

Týždenník farnosti Vištuk

17

Ročník XV.

Tretia Veľkonočná nedeľa – (B) 19.apríla 2015

týždeň 17.

Autor: Karol Moravčík

Kristus bude trpieť a na tretí deň vstane z mŕtvych

(Lk 24,35-48)

Často mávam stretnutia s mladými ľuďmi, ktorí sa pripravujú na manželstvo. Niektorí z nich sa pýtajú, ako sa dá predísť tomu, aby sa nepomýlili, aby im to vyšlo. Nemám na to žiadnu hotovú odpoveď. Niekedy im rozprávam konkrétne príklady o ľuďoch, ktorým to nevyšlo, aby ľahšie videli, na čo si dať pozor. Niektorí sa vtedy zľaknú a prosia ma o pozitívne príklady. Ja im vtedy poviem, že najlepšie pozitívne príklady sú oni sami. Či naozaj, to môžu zistiť pomocou niekoľkých otázok. Okrem takých, či sa páčia jeden druhému a či si rozumejú, dôležité sú najmä otázky: Ako ma tento vzťah, tento človek zmenil? Som vďaka tomuto vzťahu obetavejší, múdrejší, pokojnejší, slobodnejší alebo naopak nervóznejší, obmedzenejší či ustrašenejší? Samozrejme, nejde o chvíľkové pocity, musí ísť o dlhodobejšiu skúsenosť, vtedy sa neoklameme. Takúto pozitívnu skúsenosť môžeme nazvať aj skúsenosťou hmatateľnou.

Všimnime si, ako je takáto skúsenosť veľmi podobná tej skúsenosti, ktorou sa apoštoli pokúšali dosvedčiť Ježišovo zmŕtvychvstanie. V Lukášovom evanjeliu sú o Ježišom vzkriesení tri svedectvá. Podľa prvého neznámi muži v žiarivom rúchu (anjeli?) oznamujú ženám: „Niet ho tu, vstal z mŕtvych“ (Lk 24,6). Druhé svedectvo je o neznámom mužovi, ktorý sprevádza dvoch Ježišových učeníkov na ceste do Emauz. Neznámeho napokon spoznajú ako Ježiša. Podľa ich vlastných slov preto, že „im horelo srdce, keď sa s nimi rozprával“ (Lk 24,32). A zvlášť, keď sa s nimi delil o chlieb. O treťom svedectve z evanjelia čítame dnes. Ježiš sa podľa tohto rozprávania zjavil všetkým apoštolom a ich blízkym. V prvej časti tohto príbehu je dôraz položený práve na hmatateľnosť jeho zjavenia. Ježiš ukazuje svoje ruky a nohy, vyzýva ich, aby sa ho dotkli, dokonca s nimi jedol. Toto rozprávanie je veľmi blízke rozprávaniu z Jánovho evanjelia, ktoré sme počuli minulú nedeľu (Jn 20,19-29).

Ako nám dnes pomáhajú vo viere v Ježišovo zmŕtvychvstanie tieto staré rozprávania? Teologicky rozlišujeme samotné poslanstvo o Ježišom vzkriesení a legendárne príbehy, rozprávania, ktoré toto poslanstvo dokresľujú. Tieto príbehy voľne rozprávajú udalosti, čo sa stali. Nie sú zápisom úradníka, podobajú sa piesni, ktorou vyspievame svoju krásnu skúsenosť.

Posolstvo o Ježišom vzkriesení znie: Ježiš nezostal v zajatí smrti; žije. Boh ho vzkriesil. Nie do starého spôsobu života, ale daroval mu nový, večný život. Legendárne príbehy o Ježišom vzkriesení toto poslanstvo podávajú tak, aby nás, čo sme neboli pri tom, oslovili a pomohli nám zažiť, ako Ježiš žije dnes v Bohu pre nás. Prečo Lukášovo a Jánovo evanjelium tak zdôrazňujú hmatateľnosť Vzkrieseného? Ich texty boli určené najmä pre kresťanov, čo boli pôvodne pohanmi. Boli napísane neskôr; od Ježišovo historického života uplynulo 40 až 60 rokov. V tom čase neohrozovali kresťanov len výčitky židov, z ktorých sa väčšina nedala kresťanmi presvedčiť o Ježišovi ako Mesiášovi. V prostredí gréckych miest vieru kresťanov ohrozovalo viac učenie tzv. gnostikov a dokétov. Boli to ideové a náboženské smery, ktoré sa nepriateľsky stavali k telu a hmote. Vychádzali z náuky filozofa Platóna, ktorý podceňoval všetko telesné, materiálne.

Platónske reči o duši či duchovných hodnotách pletú kresťanov podnes. Povedané príkladom z dnešnej techniky: aby sa nejaký satelit dostal na obežnú dráhu okolo Zeme, potrebujeme nosič, raketu. Po splnení svojej úlohy sa tento nosič oddelí a zhorí ako odpad. Mnohí kresťania takto chápu svoje telo a vôbec si neuvedomujú, že Ježiš to takto nechápal, že nežil to, čo my nazývame „duchovné“, mimo tela alebo proti telu. Telo nemá len služobnú úlohu voči duši a nič ako ľudská duša bez tela nejstvie. Naše telo zostáva. Zostáva so všetkým, čím žilo, nezostáva však také isté, aké žilo. Duchovné, slobodné a Božie sa preto musí žiť v tele, nie mimo neho. Teológ Hans Küng hovorí, že síce nevieme prírodovedecky dokázať, že na konci nášho života nie je nič, ale zato máme dobré dôvody veriť, že nezomierame do ničoty, ale do poslednej objímajúcej skutočnosti mimo priestoru a času. Tieto dôvody čerpáme práve z nášho konkrétneho života. Len v ňom, nie v nejakom snívaní, ich môžeme overiť. Vtedy začíname robiť to, čo robieval Ježiš: dotykame sa ľudí ako Ježiš, uzdravujeme ako on, solidarizujeme sa s inými ako on, ba vieme aj trpieť ako on pre dobro a lásku. Odrazu vnímame, že toto má zmysel, že je to tak správne. Nevieme možno celkom vysvetliť, prečo to robíme, azda najlepšie vysvetlenie je to, ako povedali apoštoli: zjavilo sa nám to, on sa nám zjavil...

Áno, prečo nie? Ved' naozaj je to tak, že tie najlepšie pozitívne príklady sú naše vlastné! Jedno či v súkromnej láske alebo v láske k Bohu a svetu.

Pretože Hospodin postavil Sion a na ňom svoju slávu ohlásil, vyslyšal prosby opustených a nepohrdol touto modlitbou. Nech sa to zapíše budúci rodom a Boha pochváli ľud novostvorený.

Zo svätej výsosti sa rozhlíadal a z nebies na zem láskavo sa pozrel, vypočul väzňov smutný plač a synom smrti život vrátil. Tak aby na Sione hlásali i meno Pánovo i večnú Jeho slávu vo veľkom meste Jeruzaleme, keď zhromaždia sa národy a kráľovstvá pre službu Pánovi.

Ach, zlomil si mi silu, ako šiel som cestou, skrátil si, Bože, moje dni. Riekol som: Pane, neber ma v polovici, veď Tvoje roky večne trvajú! V pradávne založil si zem a nebesia tiež vyšli z Tvojich rúk. Ony sa pomínú, Ty ostávaš, všetko sa ako odev rozpadá. Nuž teda vymeniš ich ako rúcho, zmenia sa, Ty však nemenný si a Tvoje roky konca nemajú.

Synovia Tvojich služobníkov budú mať svoj domov. A potomstvo si pevne bude stáť pred Tebou, Hospodine, Bože náš.

Radosť a bolesť

Dávno, v jedno nedeľné dopoludnie, som po bohoslužbe vychádzal z Františkánskeho kostola v Bratislave. Oslovilo ma možno štrnásť - pätnásťročná dievča s tým, že by som mal byť veselý. Mal by som rozdávať, šíriť radosť, nie smútok. „Kresťan by sa mal radovať, veď je vykúpený Ježišom,“ dodala dievča.

V tom období som dlho v sebe hľadal odpoveď na otázku, aký zmysel má bolesť v ľudskom živote. Prečo je, čo s ňou a ako s ňou žiť? Iste to bolo aj na mne vidieť. Hoci potom prišli aj pokojnejšie a radostnejšie chvíle a dni, tá otázka a tie slová dievčiny mi odvtedy nedali pokoj.

O radosť a bolesti už bolo napísaných veľa kníh. Ja som si v tejto knižke pozval na stretnutie obidve - Bolesť i Radosť, a položil som im rovnakú otázku: Kde bývajú, odkiaľ prichádzajú? A pokúsil som sa, cez premeny času, obrazy života, ale aj kalendár a sviatočné dni v ňom, hľadať odpovede.

Prvá sa ujala slova Bolesť. Vravela: „Som. Oddávna som. Akokoľvek by ste ma vy ľudia chceli vymyslieť, nevymyslíte ma. Nie som tu proti vám. Nie som odplata, nie som pomsta. Jednoducho som.“

Zrno, ktoré hospodár hodí do zeme, kým vzklíči a dozrie v zlatý klas, tiež vie o mne. Každý

život, ktorý sa rodí, bolí. Spávam i vstávam s vami. Viem o tom, že ma chcete zmenšiť, odstrániť a je dobré, keď tak robíte, lebo niekedy ma je veľmi veľa, ale vždy a znovu sa niekde objavím. Nie ako škodoradosť- ale ako tá, ktorá nechce, aby váš život bol povrchný, ľahostajný a prázdny.

Mnohokrát predchádzam Radosť alebo prichádzam spolu s ňou, lebo chceme, aby vaša Radosť bola pravdivá.

A Radosť zostala trochu zaskočená a mlkva.. Uvedomila si, že Bolesť vlastne povedala to podstatné aj za ňu.

Ona, Radosť, je mnohokrát práve ovocím pretrpenej Bolesťi.

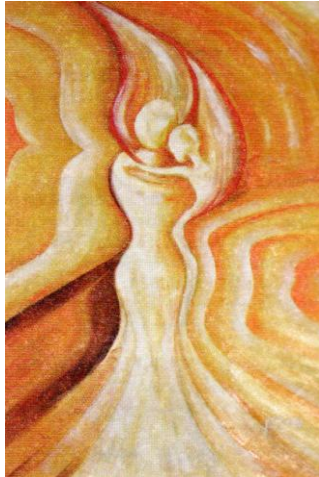
JÁN SUCHÁŇ

Týždeň modlitieb za duchovné povolania sa začína dnes.

Na budúcu nedeľu 26.apríla slávime Nedeľu Dobrého pastiera. Pri sv.omšiach bude zbierka na seminár.

Budúcu nedeľu Dobrého pastiera sa uskutoční deň otvorených dverí v Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. Program sa začne o 9.00 hod. sv. omšou v Katedrále sv. Martina a bude pokračovať v priestoroch seminára až do podvečera. Predstavení a bohoslovci Vás pozývajú spoznať život tých, ktorí sa v seminári pripravujú na kňazskú službu. Bližšie informácie sú na plagáte na výveske.

Ďakujem za Vašu štedrosť pri farskej ofere na Veľkonočnú nedeľu.

Zázračný „ľudolov“

V deň Turíc povedal Peter Židom: „Nech teda s istotou vie celý dom Izraela, že toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, Boh urobil aj Pánom aj Mesiášom... Robte pokánia a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista...“ Oni prijali jeho slovo a dali sa pokrstiť; a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší (porov. Sk 2, 36-41).

Odo dňa, keď Peter zaprel Ježiša zo strachu pred davom skandujúcim „Ukrižuj, ukrižuj ho!“, uplynuli necelé dva mesiace. Teraz sa ten istý Peter stretáva s tým istým davom, ale všetko je inak. Nedávno zažil zázračný rybolov, teraz sa na ňom plní Ježišov sľub:

„Urobím ťa rybárom ľudí.“

Pane,

dav, ktorý ma obklopuje, sa nelíši od davu, ku ktorému v deň Turíc prehovoril Peter. Svojimi hriechmi ťa tiež pribil na kríž. Keď vyberiem brvno zo svojho oka, vidím, že ani ja sa od toho davu ničím neodlišujem. Paradoxne je pre mňa povzbudením, že aj Peter vo chvíli, keď ťa zaprel, dokonale splynul s davom. Aspoň mi môže názorne ukázať postup, ako z toho von. Najprv ľutoval, potom uveril, že si skutočne vstal z mŕtvych, potom prijal Ducha Svätého a to ďalšie už išlo hladko. Pane, urob aj zo mňa rybára ľudí!

Marie Svatošová „Tykadlom Viery“

Sväté omše v týždni po 3.Veľkonočnej nedeľi- (B)

20.IV. pondelok

18:00 *Za zdravie o. Vladimíra Saba*

21.IV. utorok

18:00 *Za Ľ Františka a Annu Polakovičových a rodičov*

22.IV. streda

18:00 *Za Ľ Ondreja Podolského*

23.IV. štvrtok

18:00 *Na úmysel*

24.IV. piatok

18:00 *Za Ľ Rudolfa a Alojziu Polakovičových*

25.IV. sobota

08:00 *Na úmysel otca arcibiskupa*

Upratovanie kostola č.d. 388 - 420

26.IV. 4.Veľkonočná nedeľa - Dobrého pastiera

08:00 *Za Ľ Vieroslava Jurčoviča (5. výročie)*

Lektori: Blahová M., Jurčovičová M.

10:00 *Za farníkov*

Lektori: Hrdlovičová K., Hajičková M.

14:00 *Posvätný ruženec, litánie a eucharistické požehnanie*

Liturgický kalendár

20.IV. pondelok

Sv. Anicét, pápež

21.IV. utorok

Sv. Anzelm, biskup a učiteľ Cirkvi

22.IV. streda

Sv. Soter, Sv.Kajus, Sv.Urban I., pápeži

23.IV. štvrtok

Sv. Vojtech, biskup a mučeník

24.IV. piatok

Sv. Juraj, mučeník

25.IV. sobota

Sv. Fidél zo Sigmaringu, kňaz a mučeník

Nedeľná škola

Keď som si prečítal tú novinovú správu, mimovoľne mi prišlo na um porovnanie tejto školskej situácie so situáciou v Cirkvi. Položil som si otázku, či by sme my, účastníci nedeľných bohoslužieb, obstáli pri zápise do prvej triedy kresťanského života.

Po skúsenostiach, ktoré mám, o tom pochybujem. Mohlo by sa totiž stať, že číslo neprijatých by bolo percentuálne vyššie ako pri tých zápisoch do základných škôl.

Medzi nami veriacimi totiž nič nie je také rozšírené ako nedostatočná zásoba duchovných slov a duchovných informácií, teda porucha zrozumiteľnosti „kostolného“ jazyka a neschopnosť komunikovať o veciach viery s okolitým svetom. Čiže rovnako ako u tých malých prváčikov...

Kde by sme mali hľadať príčiny tejto kresťanskej zaostalosti? Podľa môjho názoru spočíva vo dvojakej pasívnej komunikácii vnútri Cirkvi.

Ak sa stretne v nedeľu v kostole, na úvod svätej omše nás vyzvú, aby sme sa nad sebou zamysleli. Povedzme si však úprimne, koľkí z nás sú pri tomto zamyslení skutočne aktívni?

Potom nasleduje pasívne vypočutie nedeľných čítaní. Povedal by som, že v niektorých situáciách je dokonca povinne pasívne, pretože v mnohých kostoloch možno považovať čítanie lekcii skôr za logopedický tréning dyslektických miništrantov, a nie za zrozumiteľné sprostredkovanie Božieho slova. Doteraz mi ešte nikto v tejto súvislosti nevysvetlil, prečo musí diakon pred čítaním textu z evanjelia požiadať kňaza o požehnanie, ale miništranti môžu Božie slovo veselo prekrúcať aj bez neho. Nie sú azda slová zo Starého zákona a z listov apoštolov plnohodnotným Božím slovom?

Nasleduje kázeň. Často sa mi pri nej vynoria v myslí slová vynikajúceho kazateľa pátra Ladislava Simajchla, ktorý si položil otázku, aký by bol asi v kostole hukot, keby Boh ozvučil všetky myšlienky, ktoré sa prehŕňajú ľuďom v hlave pri bohoslužbe. Počas kázne mnoho ráz „prichádza“ človeku na um nejedna myšlienka, ktorá s príhovorom kazateľa síce úzko súvisí, ale jednoducho ju nesmie vysloviť. Nepatrí sa to, nie je to zvykom. Pokiaľ možno vôbec hovoriť o nejakom dialógu, podľa učenia homiletiky ide o tzv. virtuálny dialóg. Doslova o virtuálnu realitu, teda o neskutočnú skutočnosť. A tak veľmi často sedíme v kostole a podobáme sa na tie deti pred televíznou obrazovkou.

Po odchode z kostola by mal nasledovať dialóg o tom, čo sme si na svätej omši vypočuli. Pred kostolom alebo doma. Priznám sa, že vo farnostiach, kde ma nepoznajú, občas zabľudím medzi zvyčajné hlúčky pred kostolom a „natrčam uši“. No o tom, čo zaznelo v kostole, sa zvyčajne nič nehovorí. Nie je predsa o čom diskutovať! Všetko už vyslabikoval miništrant a opakovane zopakoval opakujúc sa kňaz.

Chcel by som veriť, a to je znak mojej silnej viery, že sa diskusia nad obsahom textu z evanjelia alebo nad myšlienkami z nedeľných čítaní rozprúdi až doma v rodine, alebo ľudia prídu cez týždeň na faru a budú o nich zanietene hovoriť s kňazom.

O jednom som však presvedčený: nebolo by od veci, tak ako pri tých nezrelých prváčikoch, zaviesť aj u nás odklady pri nástupe do prvej triedy kresťanského života.

Komunikácia na každej úrovni, v rodine, Cirkvi, politike alebo v spoločnosti musí mať isté pravidlá. V prvom rade je dôležité, aby všetci diskutujúci hovorili tým istým jazykom a v dialógu pripisovali rovnakým slovám rovnaký obsah. Ak jedna strana vysloví napríklad slovo láska, druhá strana nemôže chápať jeho obsah ako sex, erotiku alebo egoizmus.

Žiaľ, znova sme sa ocitli na stavbe babylonskej veže. No s tým rozdielom, že vtedy si jej tvorcovia vzájomne nerozumeli, lebo každý hovoril iným jazykom. Dnes

hovoríme všetci jedným jazykom, ale nerozumíme si, lebo každý z nás dáva rovnakému slovu odlišný význam.

Ďalším faktorom nevyhnutným pre zdravú komunikáciu je zdroj informácií, s ktorými do dialógu obe strany vstupujú. Ak jedna strana čerpá informácie z vedecky zameranej literatúry a druhá prichádza s poznatkami zo staničnej reštaurácie, výsledný efekt dialógu býva nulový.

Tretím faktorom ovplyvňujúcim konštruktívny dialóg je zotrvanie pri téme. Ak jedna strana pri rozhovore zabieha do inej tematickej oblasti, a potom odbieha do ďalšej a ďalšej, dialóg treba ukončiť.

Štvrtým stavebným kameňom solídneho dialógu je vzájomná slušnosť a rešpektovanie názorov druhej strany. Hĺbková psychológia učí, že nás najviac dráždia tí ľudia, ktorí majú také isté nedostatky ako my a svojim správaním nám nastavujú zrkadlo. Aj v tom je potvrdenie Ježišovej svätosti. Napriek tomu, že s nijakým hriechom nesúhlasil, s hriešnikmi mal nekonfliktný vzťah.

Ak sa dodržiavajú uvedené pravidlá komunikácie a obe strany vedú kultúrny dialóg, navzájom sa môžu obohatiť. Keď sa však niektorý z opísaných prvkov vynechá, obe strany sa môžu veľmi ľahko pohádať.

Podmienkou, ktorá sa tu síce neuvádza, ale automaticky sa s ňou počíta, je skutočnosť, že obe strany „počujú“. Netrpia hluchotou. Teraz nemám na mysli zmyslovú hluchotu, ale hluchotu duchovnú. Keď Zachariáš neveril slovám archanjela Gabriela, za trest onemeli jeho ústa.

Niekedy sa mi zdá, že človeku, ktorý neverí Bohu, ohluchne za trest jeho duša. Potvrdzujú sa tým slová: „Kto je z Boha, počúva Božie slová.“

Veď vo fyzikálnom svete môže hocikto pomenovať nekonečno, ale nikto doň nemôže nahliadnuť. Nekonečno v duchovnom svete je otvorené pre každého, no vysloviť jeho meno prináleží len počujúcim.

Max Kašpar „Po lane ku Kristovi“

TAJOMSTVO SMRTI

Ak smrť pozbavíme ľudskosti, pripravíme o ľudskosť aj samotného človeka. Smrť sa stáva kľúčom k otázke, kto je vlastne človek. Masmédiá neraz robia zo smrti záležitosť zábavy a občianska spoločnosť v nej vidí viac-menej ekonomický a technický problém. To vedie k prevrátenosti, eutanázii, k takzvanému úsiliu „umožniť dôstojne zomrieť“ čiže zabiť človeka. Lenže tým oberáme smrť o jej najhlbšie tajomstvo a význam.

Keď zomieral náš spolubrat a už nemohol hovoriť, napísal na papier: Dovidenia v nebi! Bolo to jeho svedectvo viery i vyznanie najkrajšej nádeje.

Spisovateľ Čingiz Ajmatov v románe Deň dlhší ako ľudský vek vyslovuje zaujímavé otázky ústami železničiara, ktorý pozýva svojich blízkych na pohreb priateľa. Jeho blízki svoju neúčasť zdôvodňujú, že majú zasadanie, školenie, skúšky... A on sa s údivom pýta: Čomu títo ľudia vlastne žijú? Aký je zmysel ich života? Ak pre nich smrť nič neznamená, čo potom pre nich znamená život?

Stále mi znejú slová muža, ktoré mi stihol povedať krátko pred smrťou: Až teraz vidím, že som sa oklamal.

Môj priateľ ako mladý kňaz navštevoval v nemocnici staručkého rehoľného kňaza, chorého na smrť.

Na izbe vedľa neho ležal aj vojenský dôstojník. Ten vyhlásil: Ja nebudem trpieť ako títo, čo čakajú na smrť. Mám predsa zbraň a vyriešim svoju chorobu i svoje čakanie. Bol však svedkom toho, ako pokojne a s nádejou zomieral staručký kňaz. Priateľ chodil na návštevy do tejto izby aj neskôr. Jedného dňa si ho veliteľ zavolať a povedal mu: Vy ste často navštevovali staručkého kňaza. Oslovilo ma, ako prežíval utrpenie a chvíle pred smrťou. Obdivoval som jeho pokoj a nádej. Zmenil som svoj postoj k utrpeniu, k smrti. Nemohli by ste ma pripraviť na spoveď a na smrť?

Boh zachraňuje život svojho Syna v najbolestnejšej smrti na kríži.

Boh zachraňuje aj náš život.

Dosvedčuje nám, že život je mocnejší ako smrť, lebo láska je mocnejšia ako smrť.

Jozef Šuppa SJ „Sýtiť srdce i ducha“

Lekcia

Mama vyprázala sladké šišky deťom - päťročnému Tobiášovi a trojročnému Matúšovi.

Chlapci sa začali dohadovať, kto dostane prvú šišku.

Mama využila príležitosť, aby im dala lekciu z morálky: „Keby tu sedel Pán Ježiš, povedal by: Prvú šišku si vezme môj brat, ja môžem počkať.“

Po chvíli ticha sa Tobiáš obrátil k svojmu bratovi a povedal: „Matúš, ty budeš Ježiš.“

Bruno Ferrero „Nebo v našom dome“

Desatoro

Je nad čím rozmýšľať (5)

V nijakej inej bytosti okrem človeka sa neprebúda náboženská potreba života. Látka pre náboženstvo tu bola po mnohé veki ako čokoľvek iné vo svete. No schopnosť a sila náboženstva bola len v duši človeka. Len človek bol schopný vidieť záhady a vnímať podnety, vidieť smrť a tiene smrti a premýšľať nad nimi. Len človek sa pýtal: Prečo je skôr Niečo, a nie Nič? Mohlo byť na začiatku Nič? Ako by sa bolo premenilo na niečo, na život a na človeka? Na začiatku muselo byť niečo Plné, Absolútne - Boh, ktorý je stále. A On sám sa tak aj definoval: „Ja som, ktorý som!“ Len človek uvažuje po stáročia a tisícročia o sebe samom, o projektoch a cieľoch svojho života. Len človek uvažuje o svojich dňoch. Len človekovi bola vdychnutá duša. A len človek poznával a prijímal základ všetkého v Bohu, od ktorého dostal a prijal program a pravidlá svojho života v Dekalógu, v Desiatich slovách, v Desatore.

Desatoro v mene živého Boha

Desatoro sa začína tým, že Boh sa sám predstavuje svojmu ľudu Izraela: „Ja som Jahve, ten, ktorý je.“ Toto zjavenie Božieho mena bolo druhým veľkým medzníkom v náboženských dejinách Izraela a sveta. Prvým bolo poznanie Abrahámov, ktorý spoznal Boha ako jediného, živého a osobného Pána. Tento živý osobný Boh sa potom dal poznať druhej mohutnej osobnosti Izraela, Mojžišovi:

„Ja som Jahve, ten, ktorý je.“ O tom, ako sa to stalo, hovorí Písmo v knihe Exodus.

Mojžiš je v Egypte narodený, Egyptanmi vychovaný Hebrejec s typicky egyptským menom. Meno Mojžiš je v krajine na Níle zaužívané meno Maose. Egyptské slovo „ms“ (mosa) znamená jednoducho „chlapec - syn“. Tento koreň je vo viacerých slovách. Mnohí faraóni sa nazývali Amosis, Amasis alebo Tutmosis. A Tutmose sa volal i slávny sochár - z jeho majstrovských diel ešte dnes celý svet obdivuje neporovnateľne krásnu hlavu človeka.

Mojžiš raz pozoruje, ako egyptský dozorca ubíja izraelského muža-robotníka na smrť. To je surová skutočnosť. Aby sa despoti udržali pri moci, umožňujú svojim pochopom uplatňovať zvieracie inštinkty a surovosť.

Mojžiš reagoval v hneve, v hneve bezmocnosti - zabil Egyptana! Sám sa menoval za sudcu a vodcu a osloboditeľa...

Na druhý deň Mojžiš videl, ako Hebrej bije Hebreja a zastal sa postihnutého. Príbeh Kaina a Ábela sa stále obnovuje. Nielen nepriateľská zločinná moc bije bezbranných... Aj otrok bije svojho druhu! Keď sa Mojžiš oborí na zlosyna, ten mu vmetie do tváre otázku: „Kto ťa ustanovil nad nami za dozorcú? Chceš aj mňa zabiť ako toho Egyptana?“ - Otázka stavia Mojžiša na roveň egyptských darebákov. Táto otázka naznačuje, že Mojžiš si počínal ako faraónovi dozorcovia - svojvoľne. A jeho čin nemožno ospravedlniť. Jahve sám určí hodinu a spôsob zásahu a oslobodenia. To Mojžiš prehliadol a nepochopil. Tak sa stal namiesto záchrancu - vrahom... Jeho svojvoľná hnevlivá solidarita mu nevyniesla súhlas, lež odmietnutie zo strany jeho bratov. Hrozí mu udanie... Mojžiš nemá východiska. Stane sa utečencom...

No Mojžišov útek nie je koniec. Je to začiatok. Mojžiš ušiel do madiánskeho kraja na Sinajskom polostrove, neďaleko Horebu-Sinaja. Tu našiel prístrešie u Jetra, madiánskeho kňaza a hlavy kmeňa. Jeho dcéru si vzal neskôr za manželku a staral sa o jeho stáda. Tu, v tichu a samote pastierskeho života mal Mojžiš čas a možnosť premýšľať o veciach ľudských i božských. Mal na to všetky predpoklady... Kedysi žil na faraónovom dvore ako adoptovaný syn jeho dcéry (pozri Ex 2, 10). Nikdy tam nezaháľal. Začítal sa do papyrusov a kníh, kde našiel všetku múdrosť Egypta.

Sv. Štefan právom raz povie: „Mojžiša vyučili vo všetkej egyptskej múdrosti...“ (Sk 7, 22).

Mojžiš bol však nielen vzdelaný, ale bol aj mysliteľ a mal dary vodcu. Zaujímal sa o náboženské a mysliteľské problémy, ale mal zmysel aj pre problémy spoločenské a pre život národa. Pravda, jeho základná výchova bola výchovou vo viere v jedného Boha. V duchu jeho výchovy Mojžiš postupne chápal stále viac, a to pod Božím vedením. Bolo mu stále jasnejšie, že čo ako je dôležitý človek so svojimi schopnosťami, hlavným činiteľom udalosti je Boh. Mal o tom už aj vlastné skúsenosti. Keď na vlastnú päsť a bez Božieho poverenia zasiahol do života Izraelitov v Egypte a zabil surového egyptského dozorcú, tento jeho pokus na vlastnú päsť sa skončil nezdarom a žalostne - uvalil na Izraelitov strašné dôsledky a sám musel ujsť z Egypta...

V samote púšte mal Mojžiš príležitosť a čas oľutovať svojvoľný čin vraždy, duchovne dozrieť a premeniť sa na Božieho muža. Umožnila mu to zvlášť jedna mimoriadna udalosť, ktorá sa stala pamätnou pre všetky budúce veki. Mojžiš sa stretá na púšti s ohňom a slovom Božím! To ho očistí a formuje. Dáva sa mu poznať Boh, keď sa mu zjavuje v horiacom kríku. Boh sa zjavuje Mojžišovi nie v Egypte, lež na púšti, ktorá sa od tej chvíle stáva tradičným miestom stretania s Bohom. Boh sa prihovorí Mojžišovi uprostred jeho pastierskej práce. Odtiaľ sa Mojžiš stane pastierom svojho ľudu.

Písmo hovorí, že Mojžiš prišiel za stádami oviec až ku Božiemu vrchu Horeb, kde uvidel horieť plameňom trňový krík. Keď chcel zistiť, prečo trňový ker nemôže zhorieť, „Boh naňho z trňového kríka zavolať: „Mojžiš, Mojžiš... Nepribližuj sa sem! Zobuj si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem svätá! A pokračoval: Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba.“ Vtedy si Mojžiš zakryl tvár, lebo sa bál pozrieť na Boha (Ex3, 1-6).

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku